TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Những bất cập mà ngành "điều" vướng mắc

08:53 19/05/2018

Tuy ngành điều đã vươn lên thành một ngành mũi nhọn trong nông sản, nhưng lại có quá nhiều bất cập xung quanh vấn đề này.

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Nguyễn Xuân Cường đánh giá, trong 30 năm qua, ngành điều đã vươn lên thành một ngành mũi nhọn trong nông sản với tổng sản lượng chế biến năm 2017 đạt 353.000 tấn, đạt giá trị xuất khẩu 3,52 tỷ USD. Thông qua kết quả đó, ngành điều đã tạo việc làm cho khoảng 1 triệu lao động, bao gồm những người trồng điều và công nhân chế biến hạt điều, đồng thời đóng góp vào việc mang ngoại tệ về cho đất nước.

Ngành điều Việt Nam còn đang gặp nhiều bất cập

Theo số liệu của Tổng cục Hải quan, năm 2017, xuất khẩu điều đạt 3,52 tỷ USD, tăng 1,9% về lượng và tăng 23,8% về kim ngạch. Nếu tính cả các sản phẩm chế biến sâu và sản phẩm phụ (dầu vỏ hạt điều, cardanol...), kim ngạch xuất khẩu toàn ngành đạt gần 4 tỷ USD, cao nhất từ trước đến nay.

Trong 4 tháng đầu năm 2018, xuất khẩu hạt điều đạt 106.000 tấn, trị giá 1,06 tỷ USD, tăng 27,1% về lượng và tăng 35,3% về trị giá so với 4 tháng đầu năm 2017.

Tuy phát triển là thế nhưng về khu vực trồng trọt, đây là cây công nghiệp duy nhất đã bị giảm diện tích, từ mức 440.000 ha vào năm 2008 đến nay chỉ còn 300.000 ha. Bên cạnh đó, xét về mặt năng suất và hiệu quả kinh tế cho người sản xuất thì hiện nay cây điều đang là loại cây trồng mang lại nguồn thu nhập không cao cho bà con nông dân.

Công ty TNHH Sản xuất - Thương mại Phúc An, doanh nghiệp sản xuất, chế biến và xuất khẩu hạt điều lớn nhất Bình Phước cho hay, dù Việt Nam là một trong những nhà cung cấp điều lớn nhất thế giới, nhưng bản chất chỉ là gia công, chưa đi vào chế biến sâu để tạo giá trị gia tăng cho hạt điều.

Giá điều bình quân các doanh nghiệp Việt Nam bán cho nhà xuất khẩu hiện chỉ ở mức 10 USD/kg, trong khi giá bán đến tay người tiêu dùng nước ngoài thường ở mức gần 30 USD/kg. Như vậy, các doanh nghiệp Việt chỉ chiếm 30% lợi nhuận trong chuỗi giá trị sản xuất ngành điều, phần lớn lợi nhuận rơi vào tay các nhà phân phối, siêu thị lớn của nước ngoài.

Ông Nguyễn Đức Thanh, Chủ tịch Hiệp hội Điều Việt Nam đánh giá, các DN chế biến hạt điều của Việt Nam tuy đông nhưng đa phần lại có quy mô rất nhỏ. DN xuất khẩu hạt điều lớn nhất của Việt Nam năm 2017 cũng chỉ đạt doanh thu khoảng 170 triệu USD. Trong khi doanh thu của DN nước ngoài lên tới hàng tỷ USD. *“Dù có tới hơn 400 DN xuất khẩu và 1.000 nhà máy chế biến nhưng phần lớn đều là những DN siêu nhỏ, mỗi năm doanh thu chỉ vài trăm ngàn USD, chỉ vài chục DN có doanh thu trên 30 triệu USD/năm”* – ông Thanh nói.

Hoàng An